

Rådet för personer med funktionsnedsättning 05.03.2026

Sammanträde

Tid 05.03.2026 kl. 17:00 -
Plats På distans i Teams
Tilläggsuppgifter

Ärenden

Ärende	Bilagor	Rubrik	Sida
1		Konstaterande av sammanträdet laglighet och beslutsföret	3
2		Godkännande av rådet för personer med funktionsnedsättning arbetsordning och val av protokolljusterare	5
3		Antecknande av presentationen av projektplanen för en boendeenhet för särskilt krävande stöd inom funktionshindersservicen för kännedom	6
4		Antecknande av presentationen av de strategiska principerna för upphandling av dygnetruntvård inom barnskyddet för kännedom	10
5		Antecknande av aktualitetsöversikten över tjänsterna som stöder rörligheten för kännedom	13
6		Aktualitetsöversikt över tjänsterna för familjer och personer med funktionsnedsättning	15
7		Godkännande av rådet för personer med funktionsnedsättnings initiativ "Överföring av ansvaret för uppföljningen av avgiftstaket för Västra Nylands välfärdsområdes klientavgifter till välfärdsområdet, digitalisering av avgiftstakets uppföljning och automatisk avbrytning av faktureringen när avgiftstaket har uppnåtts"	15
8		Godkännande av rådet för personer med funktionsnedsättnings initiativ "om tjänsternas säkerhet och deras betydelse som en del av välfärden"	19
9		Godkännande av rådet för personer med funktionsnedsättnings utlåtande "utarbetande av en tillämpningsanvisning och flerkanalig information om den nya lagen om funktionshinderservice"	22

10	Svar på initiativet av rådet för personer med funktionsnedsättnings 4.12.2025 § 85 om bättre beaktande av doftfrihet i välfärdsområdets lokaler	25
11	Svar på initiativet av rådet för personer med funktionsnedsättning den 4 december 2025 § 86 om situationen för tjänster som stöder rörligheten och om att öppna verksamhetsföreskrifterna för tjänster som stöder rörligheten	28
12	Svar på initiativet av rådet för personer med funktionsnedsättning den 4 december 2025 § 87 om att göra funktionshindersservicens e-posttjänster tillgängliga och fungerande	33
13	Granskning av rådet för personer med funktionsnedsättnings utlåtanden och förslag	37
14	Övriga ärenden	39
15	Meddelanden	40

Esbo 27.2.2026.

Pirkko Kuusela
ordförande

1**Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet****Beslutsförslag**

Ordföranden beslutar konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdets laglighet och beslutsförhet i enlighet med 72 § i förvaltningsstadgan.

Behandling**Beslut****Redogörelse**

Efter att ha öppnat sammanträdet konstaterar ordföranden dess laglighet och beslutsförhet (72 § i förvaltningsstadgan).

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden är andra organ än välfärdsområdesfullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande. Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan utfärdas kallelsen till sammanträdet av ordföranden eller, om ordföranden har förhinder, av vice ordföranden. I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. Det ska framgå vilket av organets sätt att fatta beslut som iakttas vid respektive ärende.

Enligt 78 § i förvaltningsstadgan kan sammanträdet hållas i en elektronisk miljö som man deltar i via en elektronisk förbindelse (elektroniskt sammanträde). Beslut i ärenden kan fattas elektroniskt före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande).

Enligt 70 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen sändas om möjligt 5 dagar före sammanträdet. En föredragningslista som upptar

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

redogörelse, motiveringar till beslutfattandet och beslutsförslag i varje ärende som föreligger till behandling bifogas kallelsen. Kallelsen kan också sändas elektroniskt.

2

Godkännande av rådet för personer med funktionsnedsättning arbetsordning och val av protokolljusterare

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar

1. godkänna sammanträdets arbetsordning,
2. välja Rautanen och Silvander till protokolljusterare och
3. bevilja nödvändiga närvaro- och yttranderättigheter.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Enligt 72 § i förvaltningsstadgan behandlas ärendena i den ordning som framgår av föredragningslistan, om organet inte beslutar något annat. Organet kan också besluta ta upp ett ärende som inte är nämnt i kallelsen. Enligt 79 § i förvaltningsstadgan justeras protokollet på det sätt som organet beslutar.

Bestämmelser om närvaro- och yttranderätt finns i verksamhetsstadgan för rådet för personer med funktionsnedsättning.

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

5057/00.02.01/2025

Rådet för personer med funktionsnedsättning 05.03.2026

3

Antecknande av presentationen av projektplanen för en boendeenhet för särskilt krävande stöd inom funktionshindersservicen för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Keskitalo Tuomas

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna presentationen av projektplanen för en boendeenhet för särskilt krävande stöd inom funktionshindersservicen för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Projektplan för en boendeenhet för särskilt krävande stöd

Välfärdsområdesfullmäktige har den 11 juni 2024 § 36 fattat beslut om de strategiska riktlinjerna för utveckling av nätverket av tjänster. Enligt riktlinjerna dimensioneras nätverket av tjänster inom boendeservicen för personer med funktionsnedsättning för att motsvara servicebehovet. Antalet klientplatser inom särskilt krävande boende utökas i den egna serviceproduktionen i enlighet med servicestrategin.

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

Välfärdsområdesstyrelsen har den 10 februari 2025, § 36, fattat beslut om ett lokalprogram för att verkställa de av fullmäktige fastställda riktlinjerna för nätverket av tjänster. Boendeenhet för särskilt krävande stöd inom funktionshindersservicen är ett lokalprojekt enligt lokalprogrammet och dess projektplan föreläggs välfärdsområdesstyrelsen för beslut.

I det bifogade projektplanen för boendeenheten för särskilt krävande stöd beskrivs

- behovet av serviceproduktion,
- sättet på vilket lokalprojektet genomförs och de strategiska principerna för lokalanskaffning,
- kund- och personalkonsekvenser, konsekvenser för nätverket av tjänster samt
- en totalekonomisk granskning av projektet, finansieringsplan och tidsschema.

****Proprieborgen för lån som tas ut för verkställighetskostnaderna för en boendeenhet för särskilt krävande stöd****

Uudenmaan Vammaispalvelut Oy låter bygga och hyr ut boendeenheten för särskilt krävande stöd som projektplanen gäller. Uudenmaan Vammaispalvelut Oy föreslår att välfärdsområdet beviljar en 100 procents proprieborgen för genomförandet av projektet.

Att bevilja proprieborgen har bedömts vara motiverat, eftersom den borgen som bolaget får för sitt lån förbättrar lånets säkerhetsstatus ur finansiärernas perspektiv och därmed direkt påverkar bolagets finansieringskostnader, som välfärdsområdet i sista hand själv ansvarar för.

Bedömning av de rättsliga ramvillkoren som ställts upp för proprieborgen

Enligt 134 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden får lån eller borgen eller annan säkerhet som beviljats av välfärdsområdet får inte äventyra välfärdsområdets förmåga att svara för sina

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

lagstadgade uppgifter. Välfärdsområdet får inte bevilja lån eller borgen eller annan säkerhet om de är förenade med en betydande ekonomisk risk. Välfärdsområdets intresse ska tryggas med tillräckliga säkerheter eller motsäkerheter.

Enligt 134 § 2 mom. i lagen om välfärdsområden får välfärdsområdet bevilja en sammanslutning som bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden borgen eller annan säkerhet för en skuld eller annan förbindelse endast om sammanslutningen hör till välfärdsområdeskoncernen, om den kontrolleras av välfärdsområdena tillsammans, av ett eller flera välfärdsområden och staten tillsammans eller av ett eller flera välfärdsområden och en eller flera kommuner tillsammans.

Enligt 134 § 4 mom. i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdet dessutom beakta bestämmelserna i artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I dessa författningar är det fråga om s.k. statligt stöd. I motiveringen till lagen om välfärdsområden konstateras bland annat att "Om lån eller garantier som ges av ett offentligt samfund inte ger någon fördel, utgör de inte statligt stöd utan följer normala marknadsvillkor".

De ovannämnda bestämmelserna i lagen om välfärdsområden uppfylls i detta fall, eftersom Uudenmaan Vammaispalvelut Oy är ett bolag som ägs gemensamt av välfärdsområdena, välfärdsområdets ekonomiska risk minimeras genom ett långvarigt hyresavtal med bolaget och motsäkerheter.

Välfärdsområdesfullmäktige har vid sitt sammanträde den 15 november 2022, § 81, fattat beslut om principer för finansierings- och placeringsverksamheten. I dokumentet fastställs närmare de villkor under vilka välfärdsområdet vid behov kan bevilja borgen. Detta beslut har beretts för beslutsfattande i enlighet med ovannämnda dokument.

Behörighet

Enligt lagen om välfärdsområden ska rådet för personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som rådet för personer med funktionsnedsättning bedömer vara av

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

betydelse för personer med funktionsnedsättning och med hänsyn till de tjänster de behöver. Rådet för personer med funktionsnedsättning ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 42 § i förvaltningsstadgan ska välfärdsområdesstyrelsen inrätta de påverkansorgan som anges i lagen om välfärdsområden och sörja för deras verksamhetsförutsättningar.

Bilaga**Tilläggsmaterial****För kännedom
Verkställighet****Beslutshistoria**

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

4243/02.08.00/2025

Rådet för personer med funktionsnedsättning 05.03.2026

4

Antecknande av presentationen av de strategiska principerna för upphandling av dygnetruntvård inom barnskyddet för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Villgren Kati

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna presentationen av de strategiska principerna för upphandling av dygnetruntvård inom barnskyddet för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Bakgrund

Med dygnetruntvård inom barnskyddet avses placering av barn ensamt eller tillsammans med en förälder som ordnas som stödåtgärd inom öppenvården enligt 37 § i barnskyddslagen (417/2007) samt vård utom hemmet enligt 49 § i samma lag. Gemensamt för tjänsterna är stöd eller vård och omsorg som finns tillgängligt dygnet runt.

Att erbjuda en klient dygnetruntvård inom barnskyddet bygger på en bedömning och ett beslut av socialarbetaren som ansvarar för barnets ärenden. Tjänsterna erbjuds familjer i fråga om vilka det förekommer oro eller bedömningsbaserade

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

uppgifter om att det finns brister i barnets uppväxtförhållanden som äventyrar barnets utveckling. Klientens individuella situation och de mål som ställts upp för den erbjudna tjänsten har antecknats i klientplanen.

I den upphandling som nu bereds kommer man att konkurrensutsätta familjevård i uppdragsförhållande, mottagningsfamiljeverksamhet i uppdragsförhållande, professionell familjevård, institutionsvård på basnivå, specialnivå och krävande nivå samt familjerehabilitering dygnet runt. Upphandlingen genomförs tillsammans med Helsingfors stad, Östra Nylands välfärdsområde, Mellersta Nylands välfärdsområde och Vanda och Kervo välfärdsområde. Avtalsperioden börjar den 1 januari 2027.

Nuläget

Dygnetruntvård inom barnskyddet ordnas för närvarande både som egen verksamhet och som köpta tjänster.

Den nuvarande upphandlingen av dygnetruntvård inom barnskyddet har i Västra Nylands välfärdsområde genomförts i samarbete med Helsingfors stad, Vanda och Kervo välfärdsområde, Mellersta Nylands välfärdsområde och Östra Nylands välfärdsområde. Avtalsperioden är 1.1.2023–31.12.2026.

Kostnader

De uppskattade kostnaderna för upphandlingen över den beräknade fyraårsperioden är cirka 240 000 000 euro. Andelen egen verksamhet är cirka 15 procent och andelen köpta tjänster är 85 procent.

Behörighet

Enligt lagen om välfärdsområden ska rådet för personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som rådet för personer med funktionsnedsättning bedömer vara av betydelse för personer med funktionsnedsättning och med hänsyn till de tjänster de behöver. Rådet för personer med

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

funktionsnedsättning ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 42 § i förvaltningsstadgan ska välfärdsområdesstyrelsen inrätta de påverkansorgan som anges i lagen om välfärdsområden och sörja för deras verksamhetsförutsättningar.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

Antecknande av aktualitetsöversikten över tjänsterna som stöder rörligheten för kännedom

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna över tjänsterna som stöder rörligheten för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Rådet för personer med funktionsnedsättning ges en aktualitetsöversikt över tjänsterna som stöder rörligheten.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

6

Aktualitetsöversikt över tjänsterna för familjer och personer med funktionsnedsättning

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna aktualiteterna för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Vid sammanträdet ges översikter över aktuella ärenden som gäller välfärdsområdet bland annat enligt följande

1. Aktuella ärenden inom tjänsterna för familjer och personer med funktionsnedsättning

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

9428/00.02.03/2023

Rådet för personer med funktionsnedsättning 05.03.2026

7

**Godkännande av rådet för personer med funktionsnedsättnings
initiativ "Överföring av ansvaret för uppföljningen av avgiftstaket
för Västra Nylands välfärdsområdes klientavgifter till
välfärdsområdet, digitalisering av avgiftstakets uppföljning och
automatisk avbrytning av faktureringen när avgiftstaket har
uppnåtts"**

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hietala Kalle

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar
godkänna initiativet enligt förslaget och sända initiativet för
beredning till den ansvariga tjänsteinnehavaren.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Enligt 83 § i förvaltningsstadgan har välfärdsområdets
påverkansorgan rätt att ta initiativ i frågor som gäller
välfärdsområdets verksamhet.

Den myndighet som ska behandla ett initiativ ska inom en
månad efter att initiativet tagits meddela initiativtagaren den
beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare
upplysningar om behandlingen.

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

Rådet för personer med funktionsnedsättning föreslår följande initiativ:

Överföring av ansvaret för uppföljningen av avgiftstaket för Västra Nylands välfärdsområdes klientavgifter till välfärdsområdet, digitalisering av avgiftstakets uppföljning och automatisk avbrytning av faktureringen när avgiftstaket har uppnåtts

Västra Nylands välfärdsområde tar över ansvaret för uppföljningen av avgiftstaket för klientavgifter, digitaliseringen av uppföljningen samt den automatiska avbrytningen av faktureringen när avgiftstaket har uppnåtts.

Rådet för personer med funktionsnedsättning föreslår att Västra Nylands välfärdsområde

- inför digital uppföljning av avgiftstaket för välfärdsområdets klientavgifter
- inför automatisk avbrytning av faktureringen när avgiftstaket har uppnåtts, åtminstone för de avgifter som Västra Nylands välfärdsområde själv fakturerar
- beaktar tredje parter betalningsuppgifter (HUS) om det tekniskt är möjligt att inkludera dem i uppföljningen.
- gör en lättläst och tillgänglig klientanvisning och erbjuder ett avgiftsfritt servicenummer.

Grunder

Uppföljningen av avgiftstaket för klientavgifter ligger nu på klientens ansvar. I praktiken ska klienten med dokument bevisa för välfärdsområdet att avgiftstaket har uppnåtts. Välfärdsområdet fortsätter fakturera tills klienten bevisar att avgiftstaket har uppnåtts. Detta medför ekonomisk skada för klienterna och onödigt arbete för alla parter. Telefonnumret till fakturerings tjänsten är avgiftsbelagd för klienten. Servicenumren borde vara avgiftsfria. Det är oskäligt att lägga ansvaret för uppföljningen av avgiftstaket på klienten. Detta leder till en ytterligare betalningsbörda på grund av fakturor

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

som debiterats utan grund och kostnader för att reda ut dem via den avgiftsbelagda telefontjänsten. Felaktigt debiterade klientavgifter och utredningen av dem orsakar också onödigt arbete för välfärdsområdet. Genom digitalisering kan man undvika onödiga fakturor och kreditfakturor; båda utgör ineffektivt arbete.

I välfärdsområdets strategi fastställs följande:

- Föregångare i utnyttjande av teknologi; Förbättra produktiviteten genom att utnyttja digitala lösningar på ett smart sätt
- Endast det effektivaste välfärdsområdet kan erbjuda de bästa tjänsterna.
- Ställa om servicesystemet så att det blir övergripande mer kundorienterat.
- Vi ordnar och förnyar tjänster på ett hållbart sätt.

AVSLUTNINGSVIS

Den digitala uppföljningen av avgiftstaket för välfärdsområdets klientavgifter och det automatiska avbrottet av faktureringen när självriskandelen har uppnåtts utgör ett sätt som fastställts i strategin att förbättra produktiviteten med hjälp av smarta digitala lösningar.

Alla tjänster har en plan för automatisering och införande av nya digitala tjänster med stöd av välfärdsområdets lösningar. Digitalisering av uppföljningen av avgiftstaket stöder detta mål.

En del välfärdsområden följer redan nu upp klientens avgiftstak och meddelar klienten detta på fakturorna. Så fungerar det åtminstone i Egentliga Finlands välfärdsområde (Varha). Det handlar alltså om en genomförbar ändring i datasystemen. Även om uppföljningen i detta skede inte skulle omfatta fakturor från HUS, skulle uppföljningen av välfärdsområdets avgifter ändå gynna klienterna, eftersom de största fakturorna uppstår till exempel för boendeservice och avdelningsvård.

Tilläggsmaterial

**För kännedom
Verkställighet**

Beslutshistoria

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

9428/00.02.03/2023

Rådet för personer med funktionsnedsättning 05.03.2026

8

Godkännande av rådet för personer med funktionsnedsättnings initiativ "om tjänsternas säkerhet och deras betydelse som en del av välfärden"

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hietala Kalle

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar
godkänna initiativet enligt förslaget och sända initiativet för
beredning till den ansvariga tjänsteinnehavaren.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Enligt 83 § i förvaltningsstadgan har välfärdsområdets
påverkansorgan rätt att ta initiativ i frågor som gäller
välfärdsområdets verksamhet.

Den myndighet som ska behandla ett initiativ ska inom en
månad efter att initiativet tagits meddela initiativtagaren den
beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare
upplysningar om behandlingen.

Rådet för personer med funktionsnedsättning föreslår följande
initiativ:

Tjänsternas säkerhet och deras inverkan på välfärden

Rådet för personer med funktionsnedsättning oroar sig över kvaliteten och säkerheten på de tjänster som Västra Nylands välfärdsområde tillhandahåller och övervakar samt över hur problem och brister i tjänsterna kan påverka användarnas vardag, säkerhet och välfärd.

Rådet för personer med funktionsnedsättning kräver att Västra Nyland säkerställer tillförlitligheten i sina tjänster och användarnas säkerhet. Tjänsterna ska uppfylla de krav som ställs och effektivt svara mot klienternas behov.

Försämringen av tjänsterna och de genomförda besparingsåtgärderna kan utgöra en risk för invånarnas säkerhet och övergripande välbefinnande. Dylika förändringar kan öka upplevelser av ensamhet och utanförskap, öka utmaningarna med den mental hälsan samt försämra tryggheten i vardagen.

Rådet för personer med funktionsnedsättning kräver att besparingsåtgärdernas konsekvenser utvärderas grundligt. I utvärderingen är det viktigaste att säkerställa säkerheten, men dessutom ska användarnas livskvalitet och välbefinnande beaktas. Även i och med företrädesprincipen i den nya lagen om funktionshinderservice och socialvårdslagen ska användarnas livskvalitet, välbefinnande och vardagens säkerhet beaktas när tjänster beviljas.

Motivering

En del av tjänsterna uppfyller inte kraven om tillförlitlighet, vilket kan orsaka osäkerhet och otrygghet bland användarna. Till exempel störningar i färdtjänsterna, såsom att taxin kommer för sent eller uteblir helt, försvagar förtroendet för tjänsten och förhindrar ofta dess nyttjande helt och hållet.

En del av tjänsterna uppfyller inte användarnas behov, vilket kan begränsa delaktigheten och det självständiga agerandet. Till exempel att ersätta personlig assistans med hemservice leder till att användaren är bunden till hemmet. Även otillräckliga assistenttimmar kan försvaga möjligheterna att delta i samhällelig verksamhet, hobbyverksamhet och socialt liv. Så har redan hänt flera gånger för en medlem i rådet för

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

personer med funktionsnedsättning, när hemvården inte kom i tid till hemmet.

Svårigheterna med tjänsterna begränsar sig inte bara till funktionshinderservice, utan även många andra tjänster är svåra för användarna och orsakar problem av olika slag. Långa handläggnings- och väntetider försenar tillgången till nödvändiga tjänster, oroar invånarna och belastar deras sinnesfrid.

Välfärdsområdet måste intensifiera samarbetet och kommunikationen med kommunerna, så att deras tjänster tillsammans och genuint stöder välbefinnandet, delaktigheten och tryggheten även hos personer med funktionsnedsättning just i den miljö och vardag där personen bor och lever.

Välfärdsområdena har en lagstadgad skyldighet att främja välbefinnandet, hälsan och tryggheten hos sina invånare samt att ordna social- och hälsovårdstjänster. Välfärdsområdets ansvar ska konkretiseras i vardagen även för invånare som måste använda de tjänster som välfärdsområdet producerar.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

9428/00.02.03/2023

Rådet för personer med funktionsnedsättning 05.03.2026

9

Godkännande av rådet för personer med funktionsnedsättnings utlåtande "utarbetande av en tillämpningsanvisning och flerkanalig information om den nya lagen om funktionshinderservice"

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hietala Kalle

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar godkänna utlåtandet enligt förslaget och sända utlåtandet till den ansvariga tjänsteinnehavaren för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Vid sitt sammanträde den 5 februari 2026 § 9 fastställde rådet för personer med funktionsnedsättning upp riktlinjer för att rådet ska ge ett eget utlåtande gällande ledamot Taru Salovaaras fullmäktigemotion den 9 december 2025 § 108 om "utarbetande av en tillämpningsanvisning och flerkanalig information om den nya lagen om funktionshinderservice". Utlåtandet av rådet för personer med funktionsnedsättning har beretts av rådets presidium.

I sitt utlåtande föreslår rådet för personer med funktionsnedsättning följande:

Rådet framför sitt tack till initiativtagaren Taru Salovaara samt till de ledamöter som undertecknat motionen. Motionens motiveringar är sakkunniga och beskriver väl situationens allvar.

Rådet stöder alla förslag som framförs i fullmäktigemotionen och betonar vikten av att de genomförs utan dröjsmål.

Därutöver föreslår rådet att en bilaga riktad för personer med funktionsnedsättning publiceras i gratistidningar en eller två gånger per år, på motsvarande sätt som det har gjorts för tjänster för äldre.

Motivering

1. Västra Nylands välfärdsområde utarbetar utan dröjsmål en tillämpningsanvisning till den nya lagen om funktionshinderservice, på samma sätt som andra välfärdsområden har gjort

Västra Nylands välfärdsområde bör, i likhet med andra välfärdsområden, ha tydliga och enhetliga anvisningar för hur den nya lagen om funktionshinderservice ska tillämpas. Enligt rådet för personer med funktionsnedsättning motsvarar användningen av handboken för funktionshinderservice inte att en separat tillämpningsanvisning tas fram. Det är viktigt att grunderna är öppet tillgängliga för alla sökande och förtroendevalda.

2. Västra Nylands välfärdsområde informerar om ändringarna i den nya lagen om funktionshinderservice i klientkontakter samt i stor omfattning även på andra ställen än välfärdsområdets webbplats.

Alla klienter inom funktionshinderservicen har inte möjlighet att söka information på webben. Informationen ska vara lättillgänglig, tydlig och även finnas i pappersform. Klienterna kan till exempel informeras genom ett allmänt informationsbrev. En serviceguide bör erbjudas personer med funktionsnedsättning på motsvarande sätt som en egen serviceguide redan har tagits fram för äldre.

I samband med klientmöten finns en skyldighet att

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

informera klienten om de tjänster som klienten har rätt till, i enlighet med lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården.

3. Västra Nylands välfärdsområde utreder möjligheten att erbjuda en telefontjänst riktad till funktionshindersservice, motsvarande Seniorinfo

Telefontiderna inom funktionshindersservicen har förkortats och användningen av e-post har begränsats. Eftersom tjänsterna kan vara komplexa behöver klienterna rådgivning i enlighet med förvaltningslagen. Telefontjänsterna bör flyttas till nummer som ingår i vanliga samtalspaket. I de flesta välfärdsområden har servicenummer redan ändrats så att de inte längre börjar med 029.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

9428/00.02.03/2023

Rådet för personer med funktionsnedsättning 05.03.2026

10

Svar på initiativet av rådet för personer med funktionsnedsättnings 4.12.2025 § 85 om bättre beaktande av doftfrihet i välfärdsområdets lokaler

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Ojaniemi Pasi

Sarekoski Kimmo

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar

1. anteckna svaret på rådet för personer med funktionsnedsättnings initiativ för kännedom

Svar på rådet för personer med funktionsnedsättnings initiativ

Nuläget angående Västra Nylands välfärdsområdes anvisningar om parfymfrihet och användning av parfymer

Västra Nylands välfärdsområde har för närvarande inte utfärdat sådana gemensamma anvisningar om användning av parfymer eller parfymfrihet som täcker både personal- och kundlokaler. På flera arbetsplatser har parfymfrihet beaktats genom arbetsplatsspecifika anvisningar och saken har också behandlats på arbetsplatsmöten och enhetsmöten. På vissa arbetsplatser finns det också anvisningar, skyltar och meddelanden om parfymfrihet i personallokaler såsom omklädningsrum och personalrum som kommer från tidigare organisationer. Parfymfrihet och önskemålet att inte använda kraftiga parfymer har beaktats i de gemensamma spelreglerna för flera arbetsplatser såsom Databyn, Otnäs och Kamrersvägen 2, Esbo centrum.

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

I fråga om kundlokaler eller evenemang finns det inga enhetliga eller gemensamma anvisningar om parfymfrihet. Lokal- eller evenemangsspecifika anvisningar förekommer. Under beredningen av svaret på initiativet har det uppdagats att arbetarskyddsfullmäktige har upplevt att praxis vid Västra Nylands välfärdsområde gällande parfymfrihet är varierande och oenhetlig. Personalen också då och då framfört önskemål om allmänna anvisningar angående parfymfrihet både i personal- och kundlokaler. I fråga om störningssituationer relaterade till parfymer fanns tre anmälningar om anställdas parfymer i Kvalitets- och riskhanteringssystemet (LaRi). Som symptom rapporterades att en annan person fått huvudvärk och psykisk irritation. Motsvarande anmälningar relaterade till kunder hittades inte med sökorden "doft", "lukt" eller "parfym" bland kund- och patientsäkerhetsanmälningarna i LaRi. Sammanlagt görs årligen över tiotusen anmälningar om olika ämnen som hänför sig till kund- eller patientsäkerheten.

och

2. konstatera att initiativet är slutbehandlat.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Enligt 32 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) ska påverkansorganen ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som ett påverkansorgan bedömer vara av betydelse för barnen, de unga, de äldre eller personer med funktionsnedsättning och med hänsyn till de tjänster dessa befolkningsgrupper behöver. Påverkansorganen ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 83 § i förvaltningsstadgan har välfärdsområdets påverkansorgan rätt att ta initiativ i frågor som gäller välfärdsområdets verksamhet.

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

Den myndighet som ska behandla ett initiativ ska inom en månad efter att initiativet tagits meddela initiativtagaren den beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare upplysningar om behandlingen.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

9428/00.02.03/2023

Rådet för personer med funktionsnedsättning 05.03.2026

11

Svar på initiativet av rådet för personer med funktionsnedsättning den 4 december 2025 § 86 om situationen för tjänster som stöder rörligheten och om att öppna verksamhetsföreskrifterna för tjänster som stöder rörligheten

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Diov Leila
Hokkanen Timo

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar

1. anteckna nedanstående svar på rådet för personer med funktionsnedsättnings initiativ för kännedom

Svar på rådet för personer med funktionsnedsättnings initiativ

Svaren presenteras fråga för fråga. I slutet av svaret ges även ett svar på initiativet om att öppna verksamhetsföreskrifterna.

1. Applikationen ska, i enlighet med lagens krav, göras digitalt tillgänglig och kunna användas även med olika hjälpmedelstekniker. Kartvyn i applikationen ska utformas så att även användare av skärmläsare kan utnyttja den.

Svar:

Västra Nylands välfärdsområde erbjuder färdtjänstklinter applikationen RideIT, med vilken klienten kan beställa eller avboka resor. Tillgängligheten i RideIT utvecklas i samarbete med tillgänglighetsexpertis vid Gofore, och med applikationsleverantören IntoIT. En tillgänglighetsbedömning

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

av applikationen genomförs av Gofore i enlighet med WCAG 2.1 på nivå A och AA.

Tidtabell för utvecklingsarbetet av applikationen:

- 3/2025: 1:a tillgänglighetsbedömning (Gofore)
- 3–4/2025: åtgärder för att korrigera brister som hindrar användning eller avsevärt försvårar användning
- 5/2025: applikationen tas i bruk
- 11/2025: 2:a uppföljande tillgänglighetsbedömning (Gofore)
- 12/2025–1/2026: korrigering av iakttagelser
- 3/2026: 3:e uppföljande tillgänglighetsbedömning (Gofore)
- 2026: bedömning av kartvyns tillgänglighet

Applikationens tillgänglighet säkerställs i enlighet med lagen (Lag om tillhandahållande av digitala tjänster, 306/2019).

Kartor och karttjänster omfattas inte av lagens tillämpningsområde, och därför gäller tillgänglighetskraven inte den kartfunktion som finns i tjänsten.

Vi förstår klienternas behov av tillgängliga kartfunktioner och kommer att granska kartfunktionernas tillgänglighet separat under 2026.

2. Frivillig samåkning ska tillåtas. Rådet för personer med funktionsnedsättning har från början förespråkade införandet av frivillig samåkning när klienter åker till samma plats eller startar från samma plats.

Svar:

Välfärdsområdesstyrelsen har beslutat att samåkning ska införas i alla transporter. Samåkning används i nästan hela Finland inom samhällsorganiserade transporter och gör det möjligt att säkerställa en trygg och effektiv tillgänglighet till transporter i hela Västra Nyland.

Utöver automatisk samåkning har färdtjänstklienten även möjlighet att välja att själv kombinera en resa. I samband med beställningen kan klienten ange namn eller kundnummer för en annan person som är berättigad till färdtjänst och som ska åka i samma bil. En resa förbrukas för båda resenärerna, och självriskandelen debiteras en gång av den som beställer resan.

3. Grunderna för beviljande av en bekant, namngiven taxi ska göras transparenta. Grunderna ska utgå från att användningen av färdtjänsten försvåras när förare eller fordon byts. Rätt till bekant taxi är ingen särskild förmån, utan en nödvändig

stödform för de användare för vilka varierande transportarrangemang orsakar betydande funktionsmässiga olägenheter, otrygghet eller risker. Beviljandegrunderna ska beskrivas tydligt och öppet. Klienterna ska förstå enligt vilka kriterier besluten fattas och på vilka grunder rätten beviljas eller avslås.

Svar:

Rätt till bekant taxi definieras i verksamhetsföreskrifterna enligt följande: "På särskilda grunder kan klienten beviljas rätt att resa med samma chaufför (s.k. rätt till bekant taxi), om byte av chaufför hindrar klienten att använda färdtjänst på grund av klientens funktionsnedsättning eller sjukdom. Rätten till bekant taxi kan i särskilda fall beviljas också om klientens funktionsnedsättning eller sjukdom kräver att särskild transportutrustning används."

Inom funktionshindersservicens socialarbete följs även definitionerna i handboken för funktionshindersservice när det gäller rätt till bekant taxi.

Handboken betonar att tjänsten ska motsvara klientens individuella behov. Rätt till bekant taxi kan beviljas om den är nödvändig av skäl som beror på funktionsnedsättning eller sjukdom. Grunder kan vara:

Trygghet och kommunikation: Klienten kan inte kommunicera med en obekant chaufför eller har en svår språkstörning.

Psykiska skäl: Till exempel svår autism eller paniksyndrom, där en obekant förare eller osäkerhet om vem som hämtar orsakar oskälig ångest.

Fysiska skäl: Klienten behöver särskild hjälp som endast en chaufför som känner till situationen kan ge (t.ex. krävande förflyttningar eller hantering av hjälpmedel).

4. Transport av motions- och fritidsutrustning ska vara möjligt.

Svar:

Klienten kan transportera motions- och hobbyutrustning som en del av sitt bagage. I klientprofilen i transportsystemet fastställs, i enlighet med beslutet om tjänster som stöder rörligheten, rätt typ av transportfordon för klienten. Fordonet ska rymma klientens eventuella assistent, ledsagare och bagage.

5. Definitionen av ledsagning till destinationen ska ses över.

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

Svar:

Helheten kring ledsagning bereds inom funktionshinderservice och persontransporter under våren 2026. Helheten kring ledsagning ska ges rådet för personer med funktionsnedsättning för kommentar innan den tas i bruk.

6. Portmonnämodellen ska införas så snart som möjligt, och portmonnäns storlek ska fastställas på ett transparent sätt.

Svar:

Projektet för Portmonnämodellen är i bruk och man håller på att sammanställa projektets tidtabell. Portmonnämodellen med tillhörande definitioner ska ges rådet för personer med funktionsnedsättning för kommentar innan den tas i bruk.

Utöver de frågor som rådet för personer med funktionsnedsättning har ställt konstateras i initiativets slut att verksamhetsföreskrifterna för tjänster som stöder rörligheten ska öppnas. Att uppdatera verksamhetsföreskrifterna så att de motsvarar ändrad lagstiftning förutsätter inte att verksamhetsföreskrifterna öppnas i sin helhet. Det behöver dock göras preciseringar och korrigeringar. Preciseringar och korrigeringar behöver göras bland annat i följande frågor:

- hänvisningar till paragrafer i lagen ska kontrolleras
- den individuella bedömningen ska betonas i bedömningen av servicebehovet
- lagarnas primära och sekundära tillämpning ska definieras mer exakt i verksamhetsföreskrifterna
- livsskedenbestämmelsen som trädde i kraft 1.1.2026 ska beaktas
- preciseringar som gäller reseområden

2. konstatera att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Enligt 32 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) ska påverkansorganen ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som ett

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

påverkansorgan bedömer vara av betydelse för barnen, de unga, de äldre eller personer med funktionsnedsättning och med hänsyn till de tjänster dessa befolkningsgrupper behöver. Påverkansorganen ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 83 § i förvaltningsstadgan har välfärdsområdets påverkansorgan rätt att ta initiativ i frågor som gäller välfärdsområdets verksamhet.

Den myndighet som ska behandla ett initiativ ska inom en månad efter att initiativet tagits meddela initiativtagaren den beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare upplysningar om behandlingen.

Bilaga**Tilläggsmaterial****För kännedom
Verkställighet****Beslutshistoria**

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

9428/00.02.03/2023

Rådet för personer med funktionsnedsättning 05.03.2026

12

Svar på initiativet av rådet för personer med funktionsnedsättning den 4 december 2025 § 87 om att göra funktionshindersservicens e-posttjänster tillgängliga och fungerande

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Hokkanen Timo

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar

1. anteckna nedanstående svar på rådet för personer med funktionsnedsättnings initiativ för kännedom

Svar på rådet för personers med funktionsnedsättnings initiativ

Västra Nylands välfärdsområde håller stegvis på att avveckla användningen av e-post i kommunikationen med klienter. Bakgrunden till förändringen är datasäkerhetskrav samt behovet av att säkerställa en tillförlitlig kommunikation och att klientärenden styrs rätt. Samtidigt har välfärdsområdet tagit i bruk den nya digitala plattformen Lunna, som möjliggör säker kontakt mellan klienter och yrkespersoner. Även riksdagens justitieombudsman har i sitt beslut EOAK/2648/2024 instruerat Västra Nylands välfärdsområde att inte behandla klientärenden via e-post, om krypteringen inte är tillräckligt stark och parterna inte kan identifieras.

Traditionell e-post är inte en driftsäker kanal inom socialservicen, eftersom vanliga meddelanden ofta innehåller personuppgifter. Säker e-post (Turvaposti) medförde tekniska

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

risker som kunde hindra att meddelanden öppnas eller leda till fördröjd handläggning, till exempel om handläggningen inte kunde påbörjas omedelbart när meddelandet kom in. Ärendehantering per e-post uppfyllde därför inte i alla situationer förutsättningarna för klienternas rättsskydd eller en smidig klientstyrning. Lunna har erbjudit en lösning: kommunikationen är säkert och bakom stark autentisering. Meddelanden kan inom Lunna styras till rätta tjänster och klienten kan också skicka bilagor på ett säkert sätt.

Den digitala plattformen Lunna har upphandlats för att uppfylla tillgänglighetskraven för digitala tjänster och med ett användargränssnitt som stöder olika hjälpmedel och ett konsekvent sätt att sköta ärenden för olika användargrupper. I utvecklingen av plattformen används WCAG 2.1-kriterierna för att tjänsten ska vara så tillgänglig som möjligt. Västra Nylands välfärdsområde har gjort en egen tillgänglighetsbedömning av tjänsten, där utvecklingsbehov för en jämlik ärendehantering har identifierats. Dessa behov drivs vidare i en kontinuerlig dialog med plattformsleverantören. Dessutom utvecklar vi ständigt anvisningar för användningen av Lunna för olika klientgrupper och erbjuder digitalt stöd till invånarna i området via vår kundtjänst (<https://www.luvn.fi/sv/kund-hos-oss/kundtjanst/digitala-tjanster-och-digitalt-stod#section-7684>).

Välfärdsområdets kundtjänst ger allmän rådgivning om tjänsterna och hjälper till att hänvisa klienten till rätt tjänst. Kundtjänsten betjänar vardagar kl. 8–16 per telefon och e-post samt hörselskadade personer även via sms. Funktionshinderservicen kan i första hand kontaktas via Lunna och telefontjänsten. Telefontjänstens öppettider har utvidgats. Dessutom bereds upphandlingen av ett nytt telefonsystem inom välfärdsområdet, där användbarheten och smidigheten i ärendehanteringens betonas ytterligare. Personalen kan fortfarande använda e-post för att sköta klientärenden, om det i den aktuella situationen bedöms vara det mest ändamålsenliga sättet att sköta ärendet.

Det är fortfarande möjligt att ansöka om tjänster på tre sätt: (1) med en elektronisk ansökan som integreras direkt i klientdatasystemet, (2) med en pdf-blankett som kan lämnas in på ett säkert sätt i Lunna samt (3) med en pappersansökan. I rådgivningen inom socialtjänster arbetar yrkespersoner med

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

kompetens inom funktionshindersservicen, och vid behov förs klientens kontakt vidare till funktionshindersservicens socialarbete.

Västra Nylands välfärdsområde utvecklar klientstyrningen kontinuerligt för att kontakten ska vara smidig, datasäker och jämlik för alla klienter. Tjänsterna, kundupplevelsen och den digitala ärendehantering utvecklas stegvis. Inom vissa tjänster har förnyelsen redan kommit längre: olika klientgruppers behov har identifierats och deras väg in i tjänsterna har förnyats. För en del tjänster återstår utvecklingsarbetet, och e-postens roll som en del av tjänsterna bedöms i takt med att utvecklingsarbetet framskrider.

och

2. konstatera att initiativet är slutbehandlat.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Enligt 32 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) ska påverkansorganen ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som ett påverkansorgan bedömer vara av betydelse för barnen, de unga, de äldre eller personer med funktionsnedsättning och med hänsyn till de tjänster dessa befolkningsgrupper behöver. Påverkansorganen ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 83 § i förvaltningsstadgan har välfärdsområdets påverkansorgan rätt att ta initiativ i frågor som gäller välfärdsområdets verksamhet.

Den myndighet som ska behandla ett initiativ ska inom en månad efter att initiativet tagits meddela initiativtagaren den beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare upplysningar om behandlingen.

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

Bilaga

Tilläggsmaterial

**För kännedom
Verkställighet**

Beslutshistoria

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

Granskning av rådet för personer med funktionsnedsättnings utlåtanden och förslag

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hietala Kalle

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar att anteckna granskningen av utlåtanden och förslag för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Enligt § 83 i förvaltningsstadgan har välfärdsområdets medlemmar och välfärdsområdets påverkansorgan rätt att ta initiativ i frågor som gäller välfärdsområdets verksamhet.

Den myndighet som ska behandla ett initiativ ska inom en månad efter att initiativet tagits meddela initiativtagaren den beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare upplysningar om behandlingen.

Serviceområdena i Västra Nylands välfärdsområde begär utlåtanden från förtroende- och påverkansorgan gällande olika helheter.

Bilaga

Tilläggsmaterial

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

**För kännedom
Verkställighet**

Beslutshistoria

Tilläggsmaterial

Rubrik

Utlåtanden och initiativ inlämnade vid sammanträden 2026. Uppdaterad 20 februari 2026.

Rådet för personer med funktionsnedsättning

05.03.2026

Övriga ärenden

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna övriga ärenden för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Övriga ärenden i rådet för personer med funktionsnedsättning.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

15 Meddelanden

Beslutsförslag

Rådet för personer med funktionsnedsättning beslutar anteckna meddelandena för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Följande meddelanden delges råd för personer med funktionsnedsättning:

1. Rådet för personer med funktionsnedsättnings nästa sammanträde hålls torsdagen den 23 april 2026 kl. 17.00.

Bilaga

Tilläggsmaterial